

PARAULES DE VIDA

L'amor cuida la vida

El dia 25 de març, solemnitat de l'Encarnació del Senyor, celebrem la Jornada per la Vida. Si el Fill de Déu en fer-se home va assumir una existència humana amb tot el que això implica, inclosos el dolor i el sofriment, podem comprendre el valor que té per a Déu la vida de qualsevol ésser humà. Ell no solament ha creat l'home a imatge i semblança seua, sinó que en el seu Fill s'ha fet un de nosaltres fins al punt de voler compartir la nostra vida. Podem dir que no hi ha cap sofriment, cap esperança o cap experiència autènticament humana que el Fill no haja compartit amb nosaltres. L'Encarnació del Senyor suposa, per això, una dignificació insospitada de la vida humana.

Quan reflexionem sobre la realitat de la nostra existència hi ha una dada que ningú pot qüestionar: la vida és quelcom rebut. Ningú se l'ha donada a ell mateix. Es tracta d'un do que se'ns ha donat i que no ve sol, ja que amb ella hem rebut molts altres béns. La fe ens ajuda a descobrir el sentit profund d'aquesta experiència: una cosa tan gran, que ens fa sentir com persones que tenen un valor únic i que són estimades pels altres, no pot ser fruit de l'atzar o de la casualitat. Per als cristians és el primer

gest d'amor de Déu a cadascun de nosaltres. Però és el primer, perquè aquesta vida està cridada a una plenitud insospitada per a nosaltres, evoca la vida eterna a la qual Déu ens crida. Mentre caminem en aquest món experimentem la vida com quelcom bo, però que encara no vivim plenament sinó amb l'esperança i el desig d'una plenitud que Déu vol per a tots.

Si la vida humana és un regal de Déu, si el Fill de Déu l'ha feta seua i si està cridada a una plenitud que encara no hem assolit, això implica que té un valor absolut, per la qual cosa en tots els casos ha de ser respectada i estimada. No hi ha vides humanes indignes, que puguin ser per això mateix eliminades sense més. El seu valor no depèn d'una suposada «qualitat» considerada amb criteris materials. La «qualitat» de la vida humana està en la capacitat d'estimar i de ser estimats.

En el compromís en favor de la vida humana hem d'acurar-nos especialment amb els petits, és a dir, amb els més vulnerables i febles. Els xicotets, els pobres, els últims... són els que ocupen el primer lloc en el cor del Pare i el compromís per cuidar tota vida humana és un reflex de l'amor amb el qual Déu estima a tothom.

Per això, aquest compromís ens ha de portar a cuidar especialment als qui estan per nàixer i necessiten tot de la mare, als qui viuen en condicions infrahumanes, en soledat, als ancians i malalts, als desnonats, als angoixats i sense futur aparent. Això significa de debò estimar la vida, anunciar que és un bé, celebrar el seu acolliment i creixement i, mitjançant el testimoniatge,

saber denunciar allò que la desprotegeix, l'abandona o la menysvalora. Així es trenca amb aquesta cultura del descart, tan perniciososa per a tots.

Que aquesta celebració ens ajude a no deixar-nos portar per la mentalitat que valora la vida des d'una perspectiva utilitària.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La meva Mare de Déu

Ha sobrepassat els noranta-cinc anys. Entra a l'església dels seus records d'adolescent, quan era membre de la congregació mariana, «congregant de la Mare de Déu», com ell afirma. Ajudat per un bastó però amb pas decidit, amb vigoria, es dirigeix a una capella lateral, la de la Immaculada. Caminant pel passadís que hi mena, es troba amb un dels religiosos que tenen cura de l'església i li comenta: «Vinc a veure la meva Mare de Déu. Quantes avemaries li he resat, cada setmana, quan amb els companys ens trobàvem als seus peus pel que en dèiem l'acte de congregació. Quantes avemaries li he resat en les visites que li feia entre setmana. Quantes confidències he compartit amb ella, confiant sempre en la seva ajuda. Ara visc en una al-

tra ciutat, però no he oblidat la meva Mare de Déu. Sempre que tinc ocasió la visito per tornar-la a saludar. Ser aquí davant d'ella em porta a la memòria persones de bon record: els meus companys, els consiliaris que ens acompanyaven, els pares que m'iniciaren en la fe i m'animaren a entrar a la congregació, els congregants més grans que ens eren referents, els infants a qui jo, amb un altre company congregant, fèiem catequesi...» Feia aquests comentaris amb una emoció sincera que es percebia.

Maria ha acompanyat aquell congregant tota la vida. Maria, la dona de fe que acollí l'anunci de l'àngel i que, amb el seu sí, va mostrar una confiança en Déu que la va fer benaurada per a totes les generacions, «Totes les generacions em diran benaura-

da» (Lc 1,48). Ella va creure, en la dificultat, «que per a Déu no hi ha res impossible» (Lc 1,37). Li continuà fidel en el dubte i en les certeses, «Feu tot el que ell us digui» (Jn 2,5). En el moment culminant de la creu esdevé mare nostra, mare de tothom, en les paraules de Joan. També model de fe i de caritat per als creients, en la quotidianitat. I la devoció a Maria és per sempre. Les avemaries d'abans d'anar a dormir, l'avemaria després del pànostre en la pregària compartida amb l'esposa, l'avemaria amb els fills, les avemaries del rosari...

Avui, als seus noranta-cinc anys, davant la seva mare de Déu, l'antic congregant tornarà a dir: «Santa Maria, Mare de Déu...»

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRAS DE VIDA

El amor cuida la vida

El día 25 de marzo, solemnidad de la Encarnación del Señor, celebramos la Jornada por la Vida. Si el Hijo de Dios al hacerse hombre asumió una existencia humana con todo lo que ello implica, incluidos el dolor y el sufrimiento, podemos comprender el valor que tiene para Dios la vida de cualquier ser humano. Él no sólo ha creado al hombre a su imagen y semejanza, sino que en su Hijo se ha hecho uno de nosotros hasta el punto de querer compartir nuestra vida. Podemos decir que no hay ningún sufrimiento, ninguna esperanza o ninguna experiencia auténticamente humana que el Hijo no haya compartido con nosotros. La Encarnación del Señor supone, por ello, una dignificación insospechada de la vida humana.

Cuando reflexionamos sobre la realidad de nuestra existencia hay un dato que nadie puede cuestionar: la vida es algo recibido. Nadie se la ha dado a sí mismo. Se trata de un don que se nos ha dado y que no viene solo, ya que con ella hemos recibido otros muchos bienes. La fe nos ayuda a descubrir el sentido profundo de esta experiencia: algo tan grande, que nos hace sentir y vivir como personas que tienen un valor único y que son amadas por los otros, no puede ser fruto del azar o de la casualidad. Para los cristianos es el primer gesto de amor de Dios a cada uno de nosotros. Pero es el primero, porque esta vida está llamada a una plenitud insospechada para nosotros, evoca la vida eterna a la que Dios nos llama. Mientras caminamos en este mundo experimentamos la vida como algo bueno, pero que todavía no vivimos plenamente sino con la esperanza y el deseo de una plenitud que Dios quiere para todos.

Si la vida humana es un regalo de Dios, si el Hijo de Dios la ha hecho suya y si está llamada a una plenitud que todavía no hemos alcanzado, ello implica que tiene un valor absoluto, por lo que en todos los casos debe ser respetada y amada. No hay vidas humanas desechables o indignas, que puedan ser por eso mismo eliminadas sin más. Su valor no depende de una supuesta «calidad» considerada con criterios materiales. La «calidad» de la vida humana está en la capacidad de amar y de ser amados.

En el compromiso en favor de la vida humana hemos de esmerarnos especialmente con los pequeños, es decir, con los vulnerables y débiles. Los pequeños, los pobres, los últimos... son los que ocupan el primer lugar en el corazón del Padre y el compromiso por cuidar toda vida humana es un reflejo del amor con el que Dios ama a todos.

Por ello, este compromiso nos debe llevar a cuidar especialmente a los que están por nacer y necesitan todo de la madre, a los que viven en condiciones infrahumanas, en soledad, a los ancianos y enfermos, a los desahuciados, a los angustiados y sin futuro aparente. Esto significa de verdad amar la vida, anunciar que es un bien, celebrar su acogida y crecimiento y, mediante el testimonio, saber denunciar lo que la desprotege, la abandona o la minusvalora. Así se rompe con esta cultura del descarte, tan pernicioso para todos.

Que esta celebración nos ayude a no dejarnos llevar por la mentalidad que valora la vida desde una perspectiva utilitaria.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Pregària ecumènica a la Sénia

Un bon grup de cristians de diverses confessions ens vam reunir el passat 25 de gener a l'església de la Sénia. La trobada coincidia amb la festa de la Conversió de Sant Pau i amb l'últim dia de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. La celebració es desenvolupa en un clima de pregària, ajudada i acompanyada per la coral de la Sénia i d'un jove organista. La trobada es va acabar amb un moment de convivència, compartint un bon refrigeri que ens van preparar els membres de la comunitat parroquial que ens acollia.

Durant la setmana del 18 al 25 de gener preguem arreu del món per la unitat dels cristians. Així ho fem també a les nostres parròquies. Però, a més, un dia ho fem junts cristians de diferents confessions. Així, enguany, ens aplegarem a la Sénia representants de comunitats ortodoxes, anglicanes, evangèliques i catòliques encapçalades pel nostre bisbe, Mons. En-

rique Benavent. El lema de la celebració era «Cerca la justícia i només la justícia» (Dt 16,18-20). Cal saber que la celebració se li encomana cada any, a nivell mundial, a un lloc o regió del món. Enguany la prepararen un grup de representants de les diferents comunitats cristianes d'Indonèsia. Van voler ressaltar la importància de passar dels discursos sobre la unitat, la justícia i la misericòrdia

a l'acció i el compromís concret per fer actes d'unitat, justícia i misericòrdia en les nostres vides personals i en la vida de les nostres comunitats cristianes.

Donem gràcies a Déu i continuem pregant per a que l'Esperit Sant ens doni la unitat a tots els cristians, aplegats en una única Església sota l'únic pastor, Jesucrist.

Delegació d'Ecumenisme

Celebració de Sant Enric d'Ossó a Vinebre

Vinebre, el poble de naixement d'Enric d'Ossó, va celebrar el dia 26 de gener l'eucaristia de la festivitat del sant. La celebració va estar

presidida per Mn. Miquel Gasulla, rector del poble, i van concelebrar tots els mossens de l'arxiprestat.

A més d'autoritats i veïns del poble, van assistir un grup de germanes de la Companyia de Santa Teresa vingudes de diversos indrets propers a Vinebre. També ho van fer familiars del sant. Un d'ells també es diu Enric d'Ossó. Tant ell com el seu pare, Miquel d'Ossó, van venir des de Sant Feliu de Llobregat per celebrar aquesta festa. Van portar com a record una estampa amb una imatge de sant Enric que el recorda com a fundador i patró nacional dels catequistes. La celebració va estar acompanyada musicalment per la coral de Vinebre que va donar solemnitat a l'acte.

Gna. Cristina Martínez

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

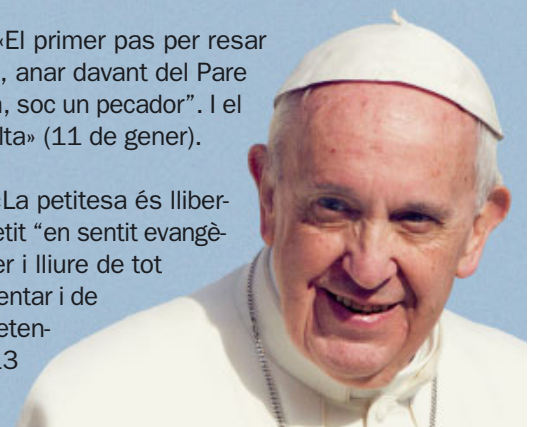
@Pontifex: «No tingueu por de plorar davant de situacions dures: són gotes que reguen la vida.

Les llàgrimes de compassió purifiquen el cor i els afectes» (9 de gener).

@Pontifex: «L'esperit del món es venç amb l'esperit de la fe: creure que Déu està de debò en el germà i la germana que tinc a prop» (10 de gener).

@Pontifex: «El primer pas per resar és ser humil, anar davant del Pare i dir: "Mira'm, soc un pecador". I el Senyor escolta» (11 de gener).

@Pontifex: «La petitesa és llibertat. Qui és petit "en sentit evangèlic" és lleuger i lliure de tot desig d'aparentar i de qualsevol pretensió d'èxit» (13 de gener).

L'Assemblea Diocesana de Mans Unides analitza els projectes que es finançaran aquest 2019

Una seixantena de membres i col·laboradors van participar el 26 de gener en l'Assemblea Diocesana de Mans Unides, que va ser presidida per la presidenta-delegada, Elena Tortajada. Es van tractar els temes de la propera campanya, que inicia un trienni de treball dedicat als drets humans. Es comença amb els drets de les dones sota el lema «Creiem en la igualtat i en la dignitat de les persones».

Enguany, tots els que formem part de Mans Unides estarem de celebració. Commemorarem que fa 60 anys un grup de dones d'Acció Catòlica van decidir que calia reescriure la història de la fam en el món. I, fent-se ressò d'una crida d'auxili de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO), es van sumar al manifest de les dones de la UMOFC (Unió Mundial d'Orga-

nitzacions Femenines Catòliques) i van declarar la guerra a la fam.

Durant l'assemblea vam comptar amb el valuós testimoni de Manel Sal-

tor, metge traumatòleg, cooperant durant 30 anys a hospitals de diversos països d'Àfrica. Què coneixem d'Àfrica? Quines solucions necessiten els

països per millorar? Per què ens fa por la immigració? Aquestes van ser algunes de les qüestions que va abordar i ens van fer reflexionar.

Després d'unes paraules d'encoratjament del nostre bisbe, don Enrique Benavent, i de l'informe econòmic de l'any anterior, es van anunciar els tres projectes als quals donarà suport la nostra diòcesi al llarg d'enguany. El primer, amb un import de 83.823 euros, vol donar ajuda als afectats per l'huracà Matthew a les Cayes (Haití). El segon és un projecte de millora socioeconòmica de dones vídues a causa de l'èbola a Sierra Leone. L'import és de 69.908 euros. I, el tercer, amb 28.129 euros d'import, vol millorar un taller de capacitació agropecuària a la República Democràtica del Congo.

Delegació de Mans Unides

Festa de Sant Enric d'Ossó i Cervelló

El dia 27 de gener és la festa de Sant Enric d'Ossó, fundador de la Companyia de Santa Teresa de Jesús. Amb motiu d'aquest esdeveniment es van celebrar diferents actes els dies 25, 26 i 27 de gener. El primer dia se celebrà una Eucaristia al Centre d'Espiritualitat «Sant Enric d'Ossó» de Jesús-Tortosa. Fou presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent, i concelebrada per deu preveres. Hi assistiren algunes autoritats dels ajuntaments de Tortosa i Jesús, religioses teresianes i d'alguna altra congregació, professors i alumnes dels quatre cursos d'ESO del Col·legi Teresià de Tortosa, membres de la Família Teresiana i altres fidels.

En l'homilia, el Sr. Bisbe va fer notar com, observant la realitat, veiem que

són molts els joves que admiren les persones que tenen fama, perquè sembla que la persona que és famosa ja és feliç. Per als cristians, contraposà, aquells qui poden ser una llum per als altres són els autèntics amics de Jesús. Són els qui es prenen molt seriosament el camí de l'Evangeli i volen viure per al Senyor i per als demés. Sobre sant Enric d'Ossó, recordà que ell diu que la saviesa autèntica està en pensar i actuar com Crist i voler ser com Ell. Sant Enric sentia com el Senyor el cridava a ser totalment seu i com la crida del Senyor va ser tan forta, va poder superar totes les dificultats per a realitzar el seu ideal, donant-li la seua persona i la seua vida entregant-se al sacerdoti. Sant Enric tenia com a ideal que els xiquets i xiquetes, els

joves i les persones grans fossin tots amics de Jesús. Ell era un bon amic de Jesús i dedicava temps a la pregà-

ria i desitjava que tots fossin amics del Senyor.

Maria Joana Querol

AGENDA

- **Dilluns 25**, Tortosa, Seminari, recés de Quaresma per al clergat.
- **Divendres 29**, Batea, església parroquial, a les 19.30 h, presentació del llibre *Sant Miquel de Batea. La Catedral de la Terra Alta*.
- **Del 29 al 30**, «24 hores per al Senyor» (consultar parròquies i horaris a la pàgina web del Bisbat de Tortosa).
- **Dissabte 30**, Jesús, Teresianes, de 9.30 a 18 h, recés de Quaresma.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

- **25. □ Dilluns** (lit. hores: 3a setm.) [Is 7,10-14;8,10 / Sl 39 / He 10,4-10 / Lc 1,26-38]. Anunciació del Senyor. Sant Ireneu, bisbe; sant Humbert, abat; santa Dula, mr.
- **26. ■ Dimarts** [Dn 3,25.34-43 / Sl 24 / Mt 18,21-35]. Sant Brauli, bisbe de Saragossa (631-651); santa Màxima, mr.
- **27. ■ Dimecres** [Dt 4,1.5-9 / Sl 147 / Mt 5,17-19]. Sant Alexandre, soldat mr.; sant Rupert (s. VII-VIII),

bisbe de Worms, patró de Baviera; santa Lídia, mare de família, mr.

■ **28. ■ Dijous** [Jr 7,23-28 / Sl 94 / Lc 11,14-23]. Sant Guntram (Gontran), rei franc; sant Sixt III, papa (romà, 432-440); sant Doroteu, abat.

■ **29. ■ Divendres** [Os 14,2-10 / Sl 80 / Mc 12,28b-34]. Sant Ciril, diaca i màrtir; sant Eustaci, abat; santa Beatriu de Silva, verge a Toledo.

■ **30. ■ Dissabte** [Os 6,1-16 / Sl 50 / Lc 18,9-14]. Sant Quirí, tribú romà mr., pare de Balbina; sant Règul, bisbe; sant Joan Clímac, abat.

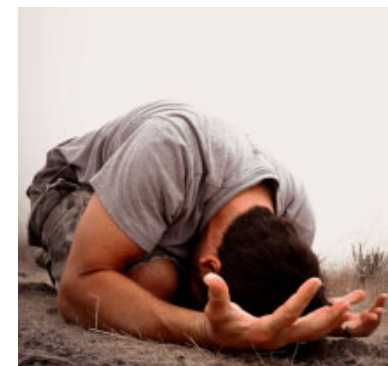
■ **31. ■ Diumenge vinent**, IV de Quaresma (lit. hores: 4a setm.) [Js 5,9a.10-12 / Sl 33 / 2C 5,17-21 / Lc 15,1-3.11-32]. Sant Benjamí, diaca i mr. (424) a Pèrsia; sant Amós, profeta; santa Balbina, vg. romana i mr.; beat Amadeu (†1472), duc de Savoia; sant Guiu.

Diumenge III de Quaresma (C)

COMENTARI

Tots necessitem de la conversió

No ens és difícil fugir de les nostres responsabilitats; el difícil és acceptar-les. Déu encomana a Moisès una tasca difícil: *He vist les penes del meu poble, he sentit el clam que li arrenquen els seus explotadors. Conec els seus sofriments. Baixaré a alliberar-lo del poder dels egipcis i a fer-lo pujar d'aquell país cap a un país que regalima llet i mel.* I escull com a alliberador Moisès. Ja hem vist abans la seva resposta, quan Déu crida: *Moisès, Moisès. Ell respongué: Aquí em teniu.* No li serà fàcil donar resposta a aquesta crida de Déu, però restarà fidel perquè *el Déu dels vostres pares m'envia a vosaltres; té la força i posa la confiança en el Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob.*

Però no tot el poble ho serà, de fidel. Pau recorda: *Els nostres pares passaren el Mar Roig i tots, en el núvol i en el mar, van rebre com un baptisme que els unia a Moisès. Tots es van alimentar amb el menjar espiritual... Malgrat tot, la gran majoria no foren agradables a Déu ja que quedaren estesos pel desert, no van seguir el camí de Déu, li van ser infidels. Tot això —diu Pau— era un exemple per a nosaltres, perquè no desitgem allò que no és bo, perquè no murmurem... Tot això que els succeïa era un exemple i va ser escrit per advertir-nos a nosaltres. I acaba dient: Els qui es creuen fermes, que mirin de no caure.*

Jesús ens convida a la nostra conversió i no a mirar els altres: *Us penseu que aquells galileus [que va fer matar Pilat] van ser malmenats perquè havien estat més pecadors que tots els altres? Us asseguro que no. I aquells divuit homes que van morir quan els caigué a sobre la torre de Siloè, ¿us penseu que eren més culpables que els altres habitants de Jerusalem? Us asseguro que no. I repeteix Jesús: Si no us convertiu, tots acabareu igual. I ho explica llavors amb una paràbola: una figuera que no dona fruit acabarà tallada.*

Jesús ens convida avui a una conversió personal, a tots i cadascun de nosaltres: en farem cas? O som dels qui ens creiem segurs i per això caurem més aviat?

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 3,1-8a.13-15)

En aquells dies, Moisès pasturava el ramat del seu sogre Jetró, sacerdot madianita. Tot guiant el seu ramat desert enllà, arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu. L'àngel del Senyor se li aparegué en una flama enmig de la bardissa. Va mirar, i s'adonà que la bardissa cremava però no es consumia. Moisès es va dir: «Deixa'm anar a veure aquesta visió extraordinària: què ho fa que no es cremi la bardissa.» El Senyor veié que s'acostava per mirar. Llavors Déu el cridà de la bardissa estant: «Moisès, Moisès.» Ell respongué: «Aquí em teniu.» Déu li digué: «No t'acostis aquí. Descalça't, que el lloc on ets és terra sagrada.» I afegí: «Jo soc el Déu del teu pare, Déu d'Abraham, Déu d'Isaac, Déu de Jacob.» Moisès es cobrí la cara, perquè no gosava mirar Déu. Llavors el Senyor li digué: «He vist les penes del meu poble al país d'Egipte i he sentit el clam que li arrenquen els seus explotadors. Conec els seus sofriments. Baixaré, doncs, a alliberar-lo del poder dels egipcis i a fer-lo pujar d'aquell país cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel.» Moisès digué a Déu: «Quan aniré a trobar els israelites i els diré: "El Déu dels vostres pares m'envia a vosaltres", si ells em pregunten quin és el seu nom, què he de respondre?» Déu li contestà: «Jo soc el qui soc.» I afegí: «Respon així als israelites: "Jo soc m'envia a vosaltres".» Déu digué encara a Moisès: «Digues això als israelites: "Jahvè (el qui és), el Déu dels vostres pares, Déu d'Abraham, Déu d'Isaac, Déu de Jacob, m'envia a vosaltres." Aquest serà el meu nom per sempre, amb aquest nom em tindran present totes les generacions.»

▶ Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne.*

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,1-6.10-12)

Germans, no vull que us passi per alt una lliçó de la història. Els nostres pares estaven tots emparats per aquell núvol, tots passaren el mar Roig i tots, en el núvol i en el mar, van rebre com un baptisme que els unia a Moisès. Tots es van alimentar amb el mateix menjar espiritual, tots van beure la mateixa beguda espiritual, ja que bevien d'una roca espiritual que els acompanyava, i aquesta roca significava el Crist. Malgrat tot, la gran majoria no foren agradables a Déu, ja que quedaren estesos pel desert. Tot això era un exemple per a nosaltres, perquè no desitgem allò que no és bo, com ells ho feren. No murmureu, com ho feren alguns d'ells, que van morir a mans de l'Exterminador. Tot això que els succeïa era un exemple, i va ser escrit per advertir-nos a nosaltres, ja que els segles passats s'encaminaven cap als temps que vivim. Per tant, els qui creuen estar fermes, que mirin de no caure.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 13,1-9)

Per aquell temps, alguns dels qui eren presents contaren a Jesús el cas d'uns galileus, com Pilat havia barrejat la sang d'ells amb la de les víctimes que oferien en sacrifici. Jesús els respongué: «Us penseu que aquells galileus van ser malmenats perquè havien estat més pecadors que tots els altres galileus? Us asseguro que no: si no us convertiu, tots acabareu igual. I aquells divuit homes que van morir quan els caigué a sobre la torre de Siloè, us penseu que eren més culpables que tots els altres habitants de Jerusalem? Us asseguro que no: si no us convertiu, tots acabareu igual.» I els digué aquesta paràbola: «Un home que tenia una figuera a la vinya, anà a cercar-hi fruit i no n'hi trobà. En veure això, digué al vinyater: "Mira, fa tres anys que vinc a cercar fruit a aquesta figuera i no n'hi trobo. Talla-la d'una vegada. Per què la tinc, si no fa més que ocupar-me la terra?" Ell li contestà: "Senyor, deixeu-la encara aquest any. Cavaré la terra i la femaré, a veure si fa fruit d'ara endavant; si no, ja la podreu tallar".»

▶ Lectura del libro del Éxodo (Ex 3,1-8a.13-15)

En aquellos días, Moisés pastoreaba el rebaño de su suegro Jetró, sacerdote de Madián. Llevó el rebaño trashumando por el desierto hasta llegar a Horeb, la montaña de Dios. El ángel del Señor se le apareció en una llamada entre las zarzas. Moisés se fijó: la zarza ardía sin consumirse. Moisés se dijo: «Voy a acercarme a mirar este espectáculo admirable, a ver por qué no se quema la zarza». Viendo el Señor que Moisés se acercaba a mirar, lo llamó desde la zarza: «Moisés, Moisés». Respondió él: «Aquí estoy». Dijo Dios: «No te acerques; quitate las sandalias de los pies, pues el sitio que pisas es terreno sagrado». Y añadió: «Yo soy el Dios de tus padres, el Dios de Abrahán, el Dios de Isaac, el Dios de Jacob». Moisés se tapó la cara, porque temía ver a Dios. El Señor le dijo: «He visto la opresión de mi pueblo en Egipto y he oído sus quejas contra los opresores; conozco sus sufrimientos. He bajado a librarlo de los egipcios, a sacarlo de esta tierra, para llevarlo a una tierra fértil y espaciosa, tierra que mana leche y miel». Moisés replicó a Dios: «Mira, yo iré a los hijos de Israel y les diré: "El Dios de vuestros padres me ha enviado a vosotros". Si ellos me preguntan: "¿Cuál es su nombre?", "¿qué les respondo?". Dios dijo a Moisés: «"Yo soy el que soy"; esto dirás a los hijos de Israel: "Yo soy" me envía a vosotros». Dios añadió: «Esto dirás a los hijos de Israel: "El Señor, Dios de vuestros padres, el Dios de Abrahán, Dios de Isaac, Dios de Jacob, me envía a vosotros. Este es mi nombre para siempre: así me llamaréis de generación en generación".»

▶ Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso.*

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 10,1-6.10-12)

No quiero que ignoréis, hermanos, que nuestros padres estuvieron todos bajo la nube y todos atravesaron el mar y todos fueron bautizados en Moisés por la nube y por el mar; y todos comieron el mismo alimento espiritual; y todos bebieron que los seguía; y la roca era Cristo. Pero la mayoría de ellos no agradaron a Dios, pues sus cuerpos quedaron tendidos en el desierto. Estas cosas sucedieron en figura para nosotros, para que no codiciemos el mal como lo codiciaron ellos. Y para que no murmuréis, como murmuraron algunos de ellos, y perecieron a manos del Exterminador.

Todo esto les sucedía alegóricamente y fue escrito para escarmiento nuestro, a quienes nos ha tocado vivir en la última de las edades. Por lo tanto, el que se crea seguro, cuídese de no caer.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 13,1-9)

En aquel momento se presentaron algunos a contar a Jesús lo de los galileos, cuya sangre había mezclado Pilato con la de los sacrificios que ofrecían. Jesús respondió: «¿Pensáis que esos galileos eran más pecadores que los demás galileos porque han padecido todo esto? Os digo que no; y, si no os convertís, todos pereceréis lo mismo. O aquellos dieciocho sobre los que cayó la torre en Siloé y los mató, ¿pensáis que eran más culpables que los demás habitantes de Jerusalén? Os digo que no; y, si no os convertís, todos pereceréis de la misma manera. Y les dijo esta parábola: «Uno tenía una higuera plantada en su viña, y fue a buscar fruto en ella, y no lo encontró. Dijo entonces al viñador: "Ya ves, tres años llevo viniendo a buscar fruto en esta higuera, y no lo encuentro. Córta-la. ¿Para qué va a perjudicar el terreno?". Pero el viñador respondió: "Señor, déjala todavía este año y mientras tanto yo cavaré alrededor y le echaré estiércol, a ver si da fruto en adelante. Si no, la puedes cortar".»